

DZIENNIK URZĘDOWY

KOMITETU PRACY I PŁAC

Rok I

Warszawa, dnia 15 czerwca 1961 r.

Nr 1

TREŚĆ:

Poz.	Str.	Poz.	Str.
I. USTAWODAWSTWO PRACY I UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE			
1. Porozumienie w sprawie wykonania Umowy między Polską Rzeczypospolitą Ludową a Węgierską Republiką Ludową o współpracy w dziedzinie polityki społecznej z dnia 14 lutego 1959 roku	1	3. Wytyczne Przewodniczącego Komitetu Pracy i Płac z dnia 5 kwietnia 1961 r. w sprawie zwiększenia stanu zatrudnienia kobiet	5
II. ZATRUDNIENIE			
2. Pismo Okólne Nr 11 Przewodniczącego Komitetu Pracy i Płac z dnia 10 lutego 1960 r. w sprawie zatrudniania osób dorosłych nie mających ukończonej szkoły podstawowej	5	4. Zarządzenie Nr 15 Przewodniczącego Komitetu Pracy i Płac z dnia 4 maja 1961 r. w sprawie wydawania zaświadczeń przedsiębiorstwom budowlano-montażowym ^f	7
III. SPRAWY OGÓLNO-ADMINISTRACYJNE			
		5. Uchwała Prezydium Komitetu Pracy i Płac z dnia 31 października 1960 r. w sprawie ustalenia regulaminu organizacyjnego aparatu wykonawczego Komitetu Pracy i Płac	8
		6. Statut Centralnego Ośrodka Doskonalenia Kadr Kierowniczych	11

I. USTAWODAWSTWO PRACY I UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE

1.

POROZUMIENIE

w sprawie wykonania Umowy między Polską Rzeczypospolitą Ludową a Węgierską Republiką Ludową o współpracy w dziedzinie polityki społecznej z dnia 14 lutego 1959 roku.

W celu jednolitego wykonywania Umowy między Polską Rzeczypospolitą Ludową a Węgierską Republiką Ludową o współpracy w dziedzinie polityki społecznej z dnia 14 lutego 1959 roku (zwanej dalej „Umową”), na podstawie artykułu 13 ustęp 5, artykułów 17 i 26 ustęp 2 Umowy przedstawiciele właściwych na podstawie artykułu 24 Umowy centralnych organów obu Umawiających się Stron, a mianowicie:

ze strony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej:

Aleksander Burski — Przewodniczący Komitetu Pracy i Płac,

ze strony Węgierskiej Republiki Ludowej:

Kisházi Ödön — Minister Pracy

zgodzili się na następujące postanowienia:

§ 1. W rozumieniu Umowy miejsce zamieszkania lub miejsce stałego zamieszkania oznacza — w przeciwieństwie

do miejsca pobytu — miejsce, w którym osoba objęta Umową osiedliła się z zamiarem stałego zamieszkania.

§ 2. Do artykułu 5 Umowy:

Jeżeli do wypłacenia zasiłku pogrzebowego zobowiązane są organy obu Umawiających się Stron, zasiłek powinien wypłacić według własnych przepisów prawnych organ tej Umawiającej się Strony, na której terytorium pracownik (rencista) lub członek jego rodziny mieszkał przed śmiercią. Jeżeli pracownik (rencista) albo członek jego rodziny mieszkał na terytorium jednej Umawiającej się Strony, a pogrzeb został wyprawiony na terytorium drugiej Umawiającej się Strony, zasiłek pogrzebowy powinien wypłacić organ Strony, gdzie został wyprawiony pogrzeb.

§ 3. Do artykułu 8 ustęp 1 Umowy:

1) Jeżeli w myśl przepisów prawnych jednej Umawiającej się Strony zalicza się przy ustalaniu prawa do świadczeń pewne okresy zatrudnienia lub okresy zrównane z okresami zatrudnienia w większym rozmiarze, niż wynosi rzeczywisty okres pracy, to okresy takie będą zaliczone w tym większym rozmiarze również przez organ drugiej Umawiającej się Strony.

2) Jeżeli okres zatrudnienia, nabyty według przepisów prawnych jednej Umawiającej się Strony, pokrywa się z okresem zrównanym z okresem za-

trudnienia, zaliczanym według przepisów prawnych drugiej umawiającej się Strony, wówczas należy uwzględnić tylko okres zatrudnienia. Jeżeli okres zatrudnienia, nabyty według przepisów prawnych jednej Umawiającej się Strony, pokrywa się z okresem nabytym w dobrowolnym ubezpieczeniu według przepisów prawnych drugiej Umawiającej się Strony, wówczas należy uwzględnić tylko okres zatrudnienia.

- 3) Jeżeli ten sam okres zrównany z okresem zatrudnienia może być zaliczony według przepisów prawnych obu Umawiających się Stron, to okres ten powinien zaliczyć organ tej Umawiającej się Strony, w którym uprawniona osoba była ostatnio ubezpieczona przed pierwszym ustaleniem prawa do zaopatrzenia emerytalnego.

§ 4. Do artykułu 11 Umowy:

- 1) Dane dotyczące zarobków, potrzebnych do ustalenia wysokości zaopatrzenia emerytalnego lub innego świadczenia pieniężnego, będą sobie podawać wzajemnie organy, określone w § 11 ustęp 1.
- 2) Jeżeli organ jednej Umawiającej się Strony, na której terytorium pracownik był zatrudniony ostatnio, ustalił zarobek potrzebny do obliczenia wysokości zaopatrzenia emerytalnego, to organ drugiej Umawiającej się Strony przyjmie ten zarobek za podstawę obliczania zaopatrzenia emerytalnego, przysługującego od tego organu w myśl artykułu 14 Umowy. Uprawniona osoba może jednak zgłosić wniosek o ustalenie wysokości zaopatrzenia emerytalnego przez organ drugiej Umawiającej się Strony zgodnie z jej przepisami prawnymi.

§ 5. Do artykułu 12 Umowy:

- 1) Świadczenia pieniężne z tytułu ubezpieczenia na wypadek choroby i macierzyństwa będą wypłacane na zlecenie organu zobowiązanego do tych świadczeń za pośrednictwem właściwego organu tej Umawiającej się Strony, na terytorium której uprawniona osoba przebywa. Jeżeli do ustalenia uprawnień potrzebne jest zaświadczenie o stanie zdrowia lub o niezdolności do zarobkowania zainteresowanej osoby, zaświadczenie to wystawia lekarz właściwego organu tej Umawiającej się Strony, na której terytorium zainteresowana osoba przebywa.
- 2) Zlecenie, o którym mowa w poprzednim ustępie, powinno zawierać następujące dane:
  - a) numer i datę zlecenia,
  - b) nazwisko i imię (u kobiet również nazwisko panieńskie), datę urodzenia oraz dokładny adres osoby uprawnionej do korzystania ze świadczeń pieniężnych i do ich podejmowania,
  - c) kwotę przypadającą do wypłaty; przy powtarzających się świadczeniach pieniężnych — kwotę należną za jeden dzień roboczy oraz datę rozpoczęcia i termin zakończenia wypłaty świadczeń.

- 3) Właściwy organ jednej Umawiającej się Strony (§ 11 ustęp 1) powinien sporządzić wykaz świadczeń, wypłaconych na zlecenie właściwego organu drugiej Umawiającej się Strony w okresie od dnia 1 lipca jednego roku do dnia 30 czerwca następnego roku i przesłać ten wykaz zleceniodawcy do dnia 15 sierpnia każdego roku w celu wyrównania należności. Wykaz powinien zawierać nazwę organu zlecającego, numer i datę zlecenia, nazwisko, imię i datę urodzenia osoby uprawnionej oraz nazwisko i imię osoby odbierającej świadczenia (u mężatek również nazwisko panieńskie), jak również kwotę wypłacanego świadczenia.
- 4) Na podstawie wykazów przesłanych zgodnie z postanowieniami poprzedniego ustępu, właściwe organy (§ 11 ustęp 1) prześlą sobie wzajemnie w terminie do dnia 31 stycznia następnego roku obciążające je sumy ogólne wypłaconych świadczeń. Koszty związane z przekazaniem funduszków obciążają Stronę przekazującą. Koszty wypłacania świadczeń obciążają stronę wypłacającą.
- 5) Wspomniane w ustępie 3 wykazy za okres od 1 grudnia 1959 roku do 30 czerwca 1961 roku przesłane będą wzajemnie do dnia 15 sierpnia 1961 roku.

§ 6. Do artykułu 13 Umowy:

- 1) Świadczenia w naturze z tytułu ubezpieczenia na wypadek choroby i macierzyństwa, w tym również leczenie szpitalne (w zamkniętym zakładzie leczniczym), udzielane będą niepracującym rencistom przez organ właściwy według miejsca zamieszkania. Koszty udzielonych świadczeń nie będą wzajemnie rozliczane. Legitymacje uprawniające rencistów do korzystania ze świadczeń wystawia organ właściwy według miejsca zamieszkania.
- 2) Pracownikom (rencistom) oraz członkom ich rodzin jednej Umawiającej się Strony, przebywającym czasowo na terytorium drugiej Umawiającej się Strony, właściwy organ tej drugiej Strony udzielać będzie pomocy leczniczej w zamkniętym zakładzie leczniczym w razie ostrej choroby lub nagłej potrzeby i to tylko w bezwarunkowo koniecznym zakresie oraz dostarczać będzie bezwzględnie potrzebnych pomocniczych środków leczniczych. Właściwe organy Umawiających się Stron nie będą rozliczać wzajemnie powstałych z tego tytułu kosztów. W tych przypadkach podstawę do udzielania świadczeń stanowią dokumenty podróży.
- 3) Pomoc lecznicza, przekraczająca określone w ustępie 2 leczenie w zamkniętym zakładzie leczniczym, udzielana będzie na terytorium jednej Umawiającej się Strony na podstawie zlecenia Ministerstwa Zdrowia drugiej Umawiającej się Strony. Również tylko na podstawie zlecenia Ministerstwa Zdrowia drugiej Umawiającej się Strony udzielane będą, przekraczające bezwarunkowo potrzebne rozmiary, pomocnicze środki lecznicze (ortopedyczne) oraz leczenie zdrojowe.
- 4) Koszty udzielonego zgodnie z ustępem 3 leczenia szpitalnego, sanatoryjnego lub zdrojowego — wia-

ściwe organy Umawiającej się Strony rozliczać będą w dniówkach leczenia. Organ jednej Umawiającej się Strony, który w ciągu roku wykorzystał większą ilość dniówek leczenia, obowiązany jest zwrócić właściwemu organowi drugiej Umawiającej się Strony odpowiadającą nadwyżkę opłatę za leczenie. Do dnia 31 października każdego roku właściwe organy Umawiającej się Strony ustalą opłatę za leczenie, obowiązującą w przyszłym roku. Właściwe organy Umawiających się Stron uzgodnią do dnia 31 grudnia 1960 roku przeciętną opłatę w pierwszym okresie. Opłata za leczenie obejmować będzie wszystkie koszty związane z leczeniem, a mianowicie utrzymanie, lekarstwa, opatrunki, używanie sali operacyjnej, opłaty lekarzy i operacji, koszty kąpieli leczniczych itp.

- 5) W celu dokonania corocznego rozliczenia właściwe organy (§ 11 ustęp 3) obowiązane są sporządzić i przesłać sobie nawzajem wykazy leczenia, z którego skorzystały poszczególne osoby. Wykaz powinien zawierać nazwisko i imię osoby leczonej (u mężatek również nazwisko panięskie), nazwę organu dającego zlecenie, numer i datę zlecenia oraz ilość dni leczenia.
- 6) Koszty pomocniczych środków leczniczych, wydanych na podstawie zlecenia, właściwe organy Umawiających się Stron będą sobie zwracać corocznie. W celu dokonania rozliczenia właściwe organy (§ 11 ustęp 3) sporządzą i prześlą sobie wzajemnie wykazy dostarczonych pomocniczych środków leczniczych. Wykaz powinien zawierać nazwisko i datę osoby, która skorzystała z pomocniczego środka leczniczego (u mężatek również nazwisko panięskie), nazwę organu dającego zlecenie, numer i datę zlecenia oraz nazwę pomocniczego środka leczniczego i jego cenę. Za pomocnicze środki lecznicze należy zwrócić koszty według cennika, obowiązującego w czasie dostarczenia środka leczniczego.
- 7) Po upływie każdego roku kalendarzowego właściwe organy powinny sobie przesłać wzajemnie wymienione w ustępach 5 i 6 wykazy w terminie do dnia 31 marca następnego roku i najpóźniej do dnia 30 kwietnia tego roku wyrównać różnicę, wynikającą z tych wykazów. Po raz pierwszy wspomniane wykazy powinny być przesłane wzajemnie do dnia 31 marca 1961 roku.
- 8) W 1964 roku właściwe organy Umawiających się Stron skontrolują potrzebę i sposób rozliczeń za leczenie w zamkniętym zakładzie leczniczym.

§ 7. Do artykułu 14 i 15 Umowy:

- 1) Właściwy organ (§ 11 ustęp 1), do którego zgłoszono wniosek o zaopatrzenie emerytalne na podstawie Umowy, zawiadomi o tym właściwy organ drugiej Umawiającej się Strony i jednocześnie prześle informacje, dotyczące przebytego u niego okresu zatrudnienia i okresu zrównanego z okresem zatrudnienia, jak również prześle inne dane będące w jego posiadaniu i potrzebne do rozpatrzenia roszczenia. Równocześnie wymieniony organ zwróci się do właściwego organu drugiej Umawia-

jącej się Strony o podanie informacji, dotyczących zaliczonych przez niego okresów zatrudnienia i okresów zrównanych z okresami zatrudnienia oraz o przesłanie innych potrzebnych danych. Na podstawie wzajemnie przesłanych sobie informacji właściwe organy obu Umawiających się Stron zaliczą zgodnie z własnymi przepisami prawnymi oraz zgodnie z postanowieniami Umowy okresy zatrudnienia i okresy zrównane z okresami zatrudnienia na obszarach obu Umawiających się Stron i rozpatrzą wnioski o ustalenie zaopatrzenia emerytalnego. Właściwe organy opracują wspólnie kwestionariusze, potrzebne do ustalania zaopatrzeń emerytalnych.

- 2) Przy ustalaniu prawa do zaopatrzenia emerytalnego okresy zatrudnienia i okresy zrównane z okresami zatrudnienia (artykuł 8 Umowy) będą zaliczane w całości i będą obliczane w dniach.
- 3) Przy obliczaniu proporcjonalnej części renty należy uwzględniać tylko pełne wyrażone w półroczach (180 dni) okresy zatrudnienia i okresy zrównane z okresami zatrudnienia. Nie należy natomiast uwzględniać pozostałego okresu przekraczającego lub brakującego do półrocza.
- 4) Postanowienia ustępu 1—3 należy również stosować w przypadku, gdy właściwy organ jednej z Umawiających się Stron przyzna zaopatrzenie emerytalne dla osób szczególnie zasłużonych.

§ 8. Do artykułu 15 Umowy:

- 1) Gdyby przy stosowaniu postanowień artykułu 15 Umowy miało nastąpić zmniejszenie części zaopatrzenia emerytalnego wypłacanego przez organ jednej z Umawiających się Stron, wówczas należy wypłacać częściowe zaopatrzenie w dotychczasowej wysokości.
- 2) Postanowienia artykułu 15 Umowy należy stosować również przy ustalaniu, zgodnie z artykułem 14 Umowy, zaopatrzenia emerytalnego dla członków rodziny w razie śmierci osoby pobierającej zaopatrzenie emerytalne.

§ 9. Do artykułu 17 Umowy:

- 1) Orzeczenie właściwej komisji lekarskiej jednej Umawiającej się Strony, wydane w przedmiocie ustalenia inwalidztwa oraz daty powstania i stopnia inwalidztwa (stopnia zmniejszonej zdolności do pracy), jak również rozstrzygnięcie, czy zmniejszenie zdolności do pracy jest następstwem wypadku w zatrudnieniu albo choroby zawodowej, jest wiążące dla właściwego organu drugiej Umawiającej się Strony.
- 2) Do wydawania wymienionych w poprzednim ustępie orzeczeń właściwa jest komisja lekarska tej Umawiającej się Strony, na której terytorium zainteresowana osoba mieszka w chwili przeprowadzenia badania lekarskiego.

§ 10. Do artykułu 18 Umowy:

- 1) Jeżeli osoba uprawniona do dodatku rodzinnego pobiera zaopatrzenie emerytalne od właściwych organów obu Umawiających się Stron, to również dodatek rodzinny należy wypłacać w takiej samej proporcji, jak zaopatrzenie emerytalne.
- 2) Jeżeli osoba korzystająca z zaopatrzenia emerytalnego pracuje, dodatek rodzinny należy ustalać i wypłacać z tytułu zaopatrzenia emerytalnego.

§ 11. Do artykułu 23 Umowy:

- 1) Rozpatrywanie zgłoszonych roszczeń, zbieranie i przysyłanie zaświadczeń i dokumentów potrzebnych do ustalenia i wypłaty świadczeń, rozliczenie i dokonywanie zwrotów wypłaconych na rachunek organu drugiej Umawiającej się Strony świadczeń pieniężnych, zlecenie przeprowadzania badań lekarskich osób uprawnionych do zaopatrzenia emerytalnego należy:
  - w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie, ul. Szopena 1,
  - w Węgierskiej Republice Ludowej do Centrali Ubezpieczeń Społecznych Związków Zawodowych, Budapest VI, Dozsa György ut 84/b.
- 2) Sprawy zapewnienia pomocy leczniczej (ambulatoryjnej, szpitalnej, sanatoryjnej) należą:
  - w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej do Ministerstwa Zdrowia i Opieki Społecznej w Warszawie, ul. Miodowa nr 15,
  - w Węgierskiej Republice Ludowej do Ministerstwa Zdrowia — Budapest V, Akademia utca 10.
- 3) W ciągu 30 dni od dnia podpisania niniejszego Porozumienia, Komitet Pracy i Płac ze strony polskiej i Ministerstwo Pracy ze strony węgierskiej poinformują się wzajemnie jakie organy w obu Umawiających się Stronach są właściwe do przeprowadzania rozliczeń kosztów, o których mowa w § 6 ustęp 4—6.*)

§ 12. Do artykułu 23 ustęp 1 Umowy:

- 1) Organ jednej Umawiającej się Strony, zobowiązany do wypłacania zaopatrzenia emerytalnego, zleca wypłacenie tego zaopatrzenia organowi drugiej Umawiającej się Strony, na terytorium której mieszka osoba uprawniona do zaopatrzenia. Zlecenie wypłaty powinno zawierać:
  - a) nazwisko i imię osoby uprawnionej do zaopatrzenia emerytalnego (u mężatek również nazwisko panięskie) oraz datę i miejsce urodzenia,

*) Organami tymi są po stronie Polskiej — Zakład Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie, a po stronie węgierskiej — Centrala Ubezpieczeń Społecznych Związków Zawodowych (Szakszervezer — vezeti Tarsadalombiztosítási Központ), Budapest VI, Dozsa György ut 84/b.

- b) dokładny adres zamieszkania osoby uprawnionej,
- c) kwotę miesięcznego zaopatrzenia emerytalnego w walucie tej Umawiającej się Strony, której organ zlecił wypłatę,
- d) termin początkowy wypłaty zaopatrzenia emerytalnego (jeżeli zaopatrzenie emerytalne należy wypłacić za okres ubiegły, wówczas należy to osobno zaznaczyć) i ewentualnie końcowy termin wypłaty (przy zaopatrzeniu sierot),
- e) numer i datę zlecenia oraz
- f) ewentualne uwagi.

- 2) Na podstawie zlecenia należy wypłacać zaopatrzenie emerytalne jak długo:
  - a) osoba uprawniona do zaopatrzenia emerytalnego żyje,
  - b) wdowa uprawniona do zaopatrzenia emerytalnego nie wyjdzie za mąż,
  - c) nie wygaśnie ważność zlecenia wypłaty zaopatrzenia emerytalnego (przy zaopatrzeniu sierot),
  - d) organ udzielający zlecenia nie zwróci się o przerwanie (podwyższenie, obniżenie) wypłaty zaopatrzenia emerytalnego.

Organ wypłacający zaopatrzenie emerytalne wymagać będzie od osób korzystających z zaopatrzenia tych samych zaświadczeń, jak od własnych rencistów. O zaszytych zmianach należy powiadomić organ, który zlecił wypłatę zaopatrzenia.

- 3) Dla zaopatrzeń emerytalnych, wypłacanych na podstawie zlecenia i na rachunek właściwego organu drugiej Umawiającej się Strony, należy prowadzić imienną ewidencję. Rejestrowane w ten sposób wypłaty należy w każdym roku kalendarzowym zsumować. Wykazy sumaryczne powinny zawierać następujące dane:
  - a) nazwisko i imię osoby korzystającej z zaopatrzenia emerytalnego (u mężatek nazwisko panięskie) oraz datę i miejsce urodzenia,
  - b) numer i datę zlecenia,
  - c) kwotę miesięcznego zaopatrzenia emerytalnego i wypłaconą sumę w ciągu okresu rozliczeniowego.

- 4) Wspomniane w ustępie 3 wykazy sumaryczne należy po raz pierwszy zestawić za okres do dnia 31 grudnia 1961 roku i przesłać właściwemu organowi drugiej Umawiającej się Strony w terminie do dnia 31 stycznia 1962 roku. W dalszym ciągu wykazy sumaryczne dotyczące każdego roku kalendarzowego należy przysyłać właściwemu organowi drugiej Umawiającej się Strony w terminie do 31 stycznia następnego roku.

- 5) Różnicę wynikającą z wzajemnego rozrachunku należy po raz pierwszy przekazać do dnia 31 marca 1962 roku, a następnie do dnia 31 marca każdego roku.

Koszty związane z przekazywaniem funduszków obciążają stronę przekazującą. Koszty wypłacania

zaopatrzeń emerytalnych obciążają stronę wypłacającą.

§ 13. Postanowienia niniejszego Porozumienia stosują się od dnia wejścia w życie Umowy z tym, że postanowienia § 12 wchodzi w życie od dnia 1 marca 1961 roku.

Porozumienie niniejsze zostało sporządzone w Budapeszcie dnia 11 listopada 1960 roku w dwóch egzemplarzach w języku polskim i węgierskim, przy czym oba teksty mają jednakową moc obowiązującą.

Aleksander Burski

Kishazi Ödön

II. ZATRUDNIENIE

2.

PISMO OKÓLNE Nr 11 PRZEWODNICZĄCEGO KOMITETU PRACY I PŁAC

z dnia 10 lutego 1961 r.

w sprawie zatrudniania osób dorosłych nie mających ukończonej szkoły podstawowej.

Według informacji otrzymanych z wielu wydziałów zatrudnienia, zakłady pracy niejednokrotnie odmawiają przyjęcia do pracy osób nie mających ukończonej szkoły podstawowej — bez względu na rodzaj pracy, którą mają one wykonywać oraz bez względu na ich wiek i osobistą sytuację.

Stwierdzono między innymi na terenie Wrocławia przypadki nieprzyjęcia kobiet do pracy na stanowiska sprzątarek, pomocy kuchennej lub pakowaczek, tylko z tego powodu, że nie ukończyły szkoły podstawowej. W Krakowie zanotowano fakty odmowy przyjęcia przez zakłady pracy osób powyżej 35 lat, skierowanych jako robotników placowych, salowe, sprzątaczkę lub zmywaczki.

Również w m. Łodzi, województwie łódzkim, lubelskim i gdańskim niektóre zakłady pracy nie przyjmują osób dorosłych bez wykształcenia podstawowego do żadnych prac fizycznych.

W związku z powyższymi faktami Komitet Pracy i Płac w porozumieniu z Ministerstwem Oświaty oraz Centralną Radą Związków Zawodowych wyjaśnia, że brak jest podstaw prawnych do odmówienia przyjęcia do pracy pracowników pełnoletnich nie posiadających 7 klas szkoły podstawowej — jeżeli chodzi o prace proste, nie wymagające kwalifikacji.

Wprowadzie niektóre nowo opracowane taryfikatory kwalifikacyjne zawierają wymogi ukończenia szkoły podstawowej, ale dotyczy to stanowisk pracy, związanych z zaszerogowaniem do wyższych grup, do objęcia których wymagane są odpowiednie kwalifikacje zawodowe.

W odniesieniu do najprostszyc prac, nie wymagających kwalifikacji, taryfikatory nie zawierają wymogów w zakresie wykształcenia.

Również podstawowa uchwała nr 810 Rady Ministrów z dnia 13 marca 1956 r. w sprawie dokształcania pracowników w zakresie szkoły podstawowej (Monitor Polski nr 17, poz. 123) — nie zawiera zakazu przyjmowania nowych pra-

owników bez wykształcenia podstawowego. Zobowiązuje ona jedynie zakłady pracy do stworzenia jak najbardziej korzystnych warunków, dla umożliwienia pracownikom zdobycia wykształcenia, przy czym dokształcaniem mają być objęci głównie pracownicy w wieku poniżej 35 lat.

Należy uznać niewątpliwie za słuszną zasadę, aby osoby do 35 roku życia, ubiegające się o przyjęcie do pracy, które nie posiadają ukończonej szkoły podstawowej, a mają możliwości dokształcania się w tym zakresie, złożyły w zakładzie pracy zobowiązanie ukończenia w określonym czasie szkoły, lub kursu dla pracujących.

Od tej zasady należy jednak odstąpić w wyjątkowych, zasługujących na szczególne uwzględnienie przypadkach, po zasięgnięciu opinii rady zakładowej, jak np. w odniesieniu do kobiet obarczonych dziećmi lub osób przedstawiających świadectwo lekarskie o złym stanie zdrowia, który uniemożliwia godzenie pracy z nauką.

Negatywne stanowisko zakładów pracy wobec pracowników pełnoletnich, którzy nie ukończyli 7 klas szkoły podstawowej, wynika zatem bądź z błędnej interpretacji obowiązujących przepisów, bądź też spowodowane jest chęcią uniknięcia kłopotów, związanych z dokształcaniem pracowników.

Niniejsze pismo okólne powinno być podstawą do interwencji w zakładach pracy, tak w przypadkach nieuzasadnionej odmowy zatrudnienia osób dorosłych, nie posiadających ukończonej szkoły podstawowej, jak i w przypadkach wypowiedzenia przez zakład pracy umowy o pracę z powodu niedokształcania się pracownika, jeżeli przyczyny niedokształcania można uznać za usprawiedliwione.

Interwencja nie powinna jednak osłabić słusnych tendencji zakładów pracy zmierzających do podnoszenia ogólnego wykształcenia załóg w zakresie 7 klas szkoły podstawowej.

Przewodniczący Komitetu Pracy i Płac: **A. Burski**

3.

WYTYCZNE

PRZEWODNICZĄCEGO KOMITETU PRACY I PŁAC

z dnia 5 kwietnia 1961 r.

w sprawie zwiększenia stanu zatrudnienia kobiet.

Na podstawie części XV ust. 17 lit. c) Uchwały Nr 391/60 Rady Ministrów z dnia 25 listopada 1960 r. o Narodowym Planie Gospodarczym na 1961 r. ustala się następujące wytyczne w zakresie zwiększenia stanu zatrudnienia kobiet:

I. 1. W województwach, na terenie których występuje od dłuższego czasu deficyt męskiej siły roboczej, przy równoczesnych nadwyżkach kobiet poszukujących pracy, wydziały zatrudnienia zobowiązane są do:

1) opracowania dla prezydów wojewódzkich rad narodowych wniosków w zakresie ustalenia obowiązujących procentów zatrudnienia kobiet w poszczególnych gałęziach gospodarki lub zakładach pra-

- cy. Procenty te należy uważać za minimalne i zmierzać do ich przekraczania,
- 2) kierowania na wolne miejsca pracy zgłaszane do organu zatrudnienia zamiast mężczyzn — kobiet na stanowiska dla nich dostępne.
2. Wydziały zatrudnienia prezydiów wojewódzkich rad narodowych opracują wnioski w sprawie ustalenia minimalnych procentów zatrudnienia kobiet:
- 1) dla zakładów usługowych a w szczególności dla handlu i gospodarki komunalnej w porozumieniu z właściwymi wydziałami prezydiów wojewódzkich rad narodowych oraz w miarę możliwości w porozumieniu z wojewódzkimi komisjami związków zawodowych i wojewódzkimi zarządami Ligi Kobiet,
  - 2) dla zakładów produkcyjnych przemysłu kluczowego oraz przemysłu podległego prezydiom rad narodowych — w oparciu o wnioski zgłoszone przez organy zatrudnienia prezydiów rad narodowych w wyniku kontroli przeprowadzonych w zakładach pracy.
3. 1) Dla sporządzania wniosków, o których mowa w ust 2 pkt. 2 organy zatrudnienia prezydiów rad narodowych opracują plan kontroli większych zakładów pracy, ustalając ich terminy w porozumieniu z dyrekcjami zakładów.
- Wskazane jest, aby w kontrolach tych poza przedstawicielami organów zatrudnienia uczestniczyli w miarę możliwości przedstawiciele związków zawodowych oraz Ligi Kobiet. Przy nawiązywaniu współpracy z organizacjami związkowymi należy powoływać się na zalecenia CRZZ, zawarte w piśmie do wojewódzkich komisji związków zawodowych z dnia 23 stycznia 1961 r. w sprawie aktywizacji zawodowej kobiet.
- 2) Kontrola powinna zmierzać do ustalenia:
    - a) stanowisk pracy, na których mogą być zatrudnione kobiety,
    - b) projektu minimalnego procentu zatrudnienia kobiet w zakładzie,
    - c) terminu, w którym zakład — zwiększając stopniowo stan zatrudnienia kobiet — przewiduje osiągnięcie co najmniej proponowanego procentu,
    - d) potrzeby dodatkowego przeszkolenia kobiet.
  - 3) Z ustaleń, o których mowa w punkcie 2-gim, powinien być sporządzony protokół wg wzoru stanowiącego załącznik do wytycznych. Protokół podpisują przeprowadzający kontrolę oraz dyrektor zakładu pracy.
- Odpisy protokołów organy zatrudnienia prezydiów rad narodowych przesyłają do wydziałów zatrudnienia prezydiów wojewódzkich rad narodowych.
- 4) W przypadkach niezgodności stanowisk zakładów pracy i organów zatrudnienia prezydiów rad narodowych — wydziały zatrudnienia prezydiów wojewódzkich rad narodowych porozumiewają się z jednostkami nadrzędnymi nad tymi zakładami. O ile jednostka nadrzędna nie zgadza się z wnioskami wydziału zatrudnienia prezydium wojewódz-

kiej rady narodowej, należy sprawę przekazać do Komitetu Pracy i Płac.

- 5) W przypadkach, gdyby zorganizowanie szkolenia kobiet napotykało na trudności z uwagi na brak środków w zakładzie pracy, organ zatrudnienia prezydium rady narodowej porozumiewa się w tej sprawie z jednostką nadrzędną nad zakładem pracy. O ile jednostka nadrzędna stwierdzi brak środków na ten cel, organ zatrudnienia prezydium rady narodowej zwraca się przez wydział zatrudnienia prezydium wojewódzkiej rady narodowej z wnioskami o przyznanie środków interwencyjnych na ten cel.
  4. W miastach wyłączonych z województw wnioski w sprawie ustalenia minimalnych procentów zatrudnienia kobiet sporządzają wydziały zatrudnienia prezydiów rad narodowych tych miast.
  5. Przy ustalaniu procentu zatrudnienia kobiet należy między innymi wykorzystać:
    - 1) dane dotyczące zatrudnienia kobiet w poszczególnych gałęziach gospodarki (za lata 1955—60), zawarte w opracowaniach GUS przesłanych wydziałom zatrudnienia prezydiów wojewódzkich rad narodowych przez Komitet Pracy i Płac przy pismach z dnia 6 grudnia 1960 r. Nr Zs-2640/773/1 i z dnia 7 lutego 1961 r. Nr Z-13-279,
    - 2) ankiety zakładów pracy zebrane przez powiatowe (miejskie) komisje planowania gospodarczego dla sporządzenia bilansów siły roboczej za 1961 rok — załącznik nr 6 zarządzenia Przewodniczącego Komisji Planowania przy Radzie Ministrów z dnia 11 stycznia 1961 r. w sprawie opracowania na rok 1961 terenowych ogólnych bilansów siły roboczej oraz bilansów młodocianych.
  6. Wydziały zatrudnienia prezydiów wojewódzkich rad narodowych ustala dla podległych organów zatrudnienia terminy nadsyłania wniosków w sprawie zwiększenia procentów zatrudnienia kobiet.
- W zasadzie należy dążyć do tego, aby wnioski w zakresie ustalenia procentów zatrudnienia kobiet zostały przedstawione prezydiom wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województw) w terminie do dnia 30 czerwca br.
- II. 7. Niezależnie od sprawy ustalania minimalnych procentów zatrudnienia kobiet organy zatrudnienia prezydiów rad narodowych powinny dokonywać analizy zgłaszanych wolnych miejsc pracy dla mężczyzn celem ustalenia, czy miejsca te nadają się do obsadzenia przez kobiety.
- W przypadku stwierdzenia, że zgłoszone miejsca pracy są dostępne dla kobiet, organy zatrudnienia kierują na te miejsca wyłącznie kobiety.
- Jeżeli zakład, mimo że zgłoszone miejsca pracy są dostępne dla kobiet, domaga się skierowania mężczyzn a na danym terenie występuje niedobór mężczyzn, organ zatrudnienia powinien przyjąć zapotrzebowanie i poinformować zakład, że ze względu na brak odpowiednich kandydatów mężczyzn skierowanie ich do zakładu jest niemożliwe.
8. W przypadku, gdy wolne miejsca pracy zgłoszone do organu zatrudnienia dostępne są tylko dla mężczyzn, organ ten powinien ustalić wspólnie z zakładem pra-

cy dokonanie w miarę możliwości przesunąć mężczyzn ze stanowisk dostępnych dla kobiet i obsadzenie kobietami skierowanymi przez organ zatrudnienia miejsc pracy zajętych dotychczas przez mężczyzn.

III. 9. Pierwszą informację dotyczącą realizacji wytycznych wydziały zatrudnienia prezydów wojewódzkich rad narodowych nadesłał do Komitetu Pracy i Płac w terminie do dnia 31 maja br.

W informacji tej należy uwzględnić przede wszystkim przewidywany wzrost zatrudnienia kobiet — ogółem w województwie oraz podać przykłady poważniejszych możliwości wzrostu tego zatrudnienia w niektórych miejscowościach z ewentualnym uwzględnieniem większych zakładów pracy.

Dalsze informacje o wykonaniu wytycznych należy przekazywać Komitetowi w terminach do dnia 15 sierpnia br., do dnia 15 października br. oraz do dnia 15 stycznia 1962 r.

Przewodniczący Komitetu Pracy i Płac: **A. Burski**

Załącznik do Wytycznych Przewodniczącego Komitetu Pracy i Płac z dnia 5 kwietnia 1961 r., poz. 3.

Protokół

z ustaleń w zakładzie pracy w zakresie możliwości zwiększenia stanu zatrudnienia kobiet.

1. Nazwa i adres zakładu pracy .....
- Podstawowa produkcja zakładu .....
2. Stan zatrudnienia ogółem w dniu kontroli tj. w dniu ..... wynosi ..... w tym kobiet ..... tj. ....%.
3. Planowany stan zatrudnienia ogółem w dniu 31.XII. 1961 r. .... w tym kobiet ..... tj. ....%.
4. Fluktuacja:
  - a) liczba osób przyjętych do pracy w I kwartale 1961 r. ogółem ..... w tym kobiet .....
  - b) liczba osób zwolnionych z pracy w I kwartale 1961 r. ogółem ..... w tym kobiet .....
5. W wyniku dokonanej kontroli a zwłaszcza lustracji poszczególnych stanowisk pracy w zakładzie, ustalono, że:
  - a) liczba stanowisk pracy dostępnych dla kobiet wynosi w zakładzie ..... (w załączeniu wykaz tych stanowisk łącznie z obsadzonymi przez mężczyzn w/g działów produkcyjnych oraz wykaz imienny mężczyzn zajmujących stanowiska dostępne dla kobiet, uwzględniający ich zawód, wiek, okres pracy w tym zakładzie),

b) procent zatrudnienia kobiet winien wzrosnąć do końca 1961 r. do .....%.

6. Uwagi .....

Protokół sporządzono w ..... egzemplarzach

z przeznaczeniem dla: 1) .....

2) .....

3) .....

Data .....

Podpis

Podpisy

Dyrektora zakładu pracy ..... przeprowadzających kontrolę

4.

ZARZĄDZENIE Nr 15

PRZEWODNICZĄCEGO KOMITETU PRACY I PŁAC

z dnia 4 maja 1961 r.

w sprawie wydawania zaświadczeń przedsiębiorstwom budowlano-montażowym.

W związku z zarządzeniem Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 21 czerwca 1960 r. w sprawie stawek narzutów na normatywne koszty bezpośrednie oraz zasad uwzględniania dodatkowych kosztów robót budowlano-montażowych (Monitor Polski Nr 59, poz. 283) zarządza się, co następuje:

- § 1. Właściwe do spraw zatrudnienia organy prezydów powiatowych (miejskich) rad narodowych, w przypadku braku miejscowej siły roboczej i możliwości pokrycia zgłoszonego przez przedsiębiorstwa budowlano-montażowe zapotrzebowania na pracowników, obowiązane są wydawać, na żądanie tych przedsiębiorstw, zaświadczenia, stwierdzające liczbę pracowników skierowanych na zgłoszone zapotrzebowanie. Wzór zaświadczenia określa załącznik do zarządzenia.
- § 2. Traci moc zarządzenie Nr 79/19 Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 24 listopada 1958 r. w sprawie wydawania zaświadczeń zakładom pracy (Dz. Urz. MPiOS Nr 9, poz. 57).
- § 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Przewodniczący Komitetu Pracy i Płac: **A. Burski**

Załącznik do zarządzenia nr 15
Przewodniczącego Komitetu Pracy
i Płac, z dnia 4 maja 1961 r., poz. 4.

Z a ś w i a d c z e n i e

Prezydium Miejskiej (Powiatowej) Rady Narodowej Wydział Zatrudnienia w ..... stwierdza, że
zgłoszone w dniu ..... przez .....
(nazwa przedsiębiorstwa)

zapotrzebowanie na ..... robotników
(ilość)

wykwalifikowanych i ..... robotników
(ilość)

niewykwalifikowanych zostało pokryte w ilości .....
robotników wykwalifikowanych i ..... robotników
niewykwalifikowanych.

Wydział Zatrudnienia stwierdza, że pełne pokrycie zapotrzebowania w okresie najbliższych dwu tygodni, spośród osób zgłaszających się do Wydziału Zatrudnienia nie jest możliwe.

Zaświadczenie wydaje się w celu przedłożenia władzom nadrzędnym przedsiębiorstwa w związku z postanowieniem ust. 2 załącznika Nr 2 do zarządzenia Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 21 czerwca 1960 r. w sprawie stawek narzutów na normatywne koszty bezpośrednie oraz zasad uwzględniania dodatkowych kosztów robót budowlano-montażowych (Monitor Polski Nr 59, poz. 283).

Kierownik Wydziału .....

III. SPRAWY OGÓLNO-ADMINISTRACYJNE

5.

UCHWAŁA

PREZYDIUM KOMITETU PRACY I PŁAC

z dnia 31 października 1960 r.

w sprawie ustalenia regulaminu organizacyjnego aparatu wykonawczego Komitetu Pracy i Płac.

Na podstawie § 10 Statutu Komitetu Pracy i Płac, stanowiącego załącznik do uchwały Nr 126/60 Rady Ministrów z dnia 27 kwietnia 1960 r. w sprawie nadania statutu Komitetowi Pracy i Płac zwanemu w dalszym ciągu niniejszej uchwały Komitetem — ustala się, co następuje:

§ 1. Aparat wykonawczy Komitetu składa się z następujących komórek organizacyjnych:

- 1) Gabinet Przewodniczącego,
- 2) Biuro Kadr,
- 3) Departament Organizacji i Normowania Pracy,
- 4) Departament Zatrudnienia,

- 5) Departament Ustawodawstwa Pracy i Ubezpieczeń Społecznych,
- 6) Zespół Zbiorczych Analiz Ekonomicznych,
- 7) Zespół do Spraw Płac w Przemysle Ciężkim,
- 8) Zespół do Spraw Płac w Przemysle Lekkim,
- 9) Zespół do Spraw Płac w Budownictwie, Gospodarce Komunalnej, Rolnictwie i Leśnictwie,
- 10) Zespół do Spraw Płac w Handlu, Transporcie i Łączności,
- 11) Zespół do Spraw Płac w Administracji, Szkolnictwie, Nauce, Służbie Zdrowia, Kulturze i Sztuce,
- 12) Samodzielny Wydział Budżetowo-Gospodarczy.

§ 2. Do zakresu działania komórek organizacyjnych wymienionych w § 1 pkt 1—6 i pkt 12 należy:

- 1) do Gabinetu Przewodniczącego —
  - sprawy wynikające ze stosunku Przewodniczącego Komitetu do naczelnych władz państwowych,
  - obsługa posiedzeń Komitetu i Prezydium Komitetu,
  - obsługa prawna i organizacyjna komórek organizacyjnych Komitetu,
  - koordynacja załatwiania spraw międzynarodowych.
- 2) do Biura Kadr —
  - załatwianie spraw osobowych pracowników Komitetu i jednostek podległych,
  - sprawy etatowe i szkoleniowe,
  - nadzór nad obsadą stanowisk kierowniczych w jednostkach nadzorowanych,
  - nadzór nad przestrzeganiem dyscypliny pracy.
- 3) do Departamentu Organizacji i Normowania Pracy —
  - sprawy z zakresu organizacji i nowych metod pracy,
  - sprawy taryfikacji robót i robotników,
  - metodyka normowania pracy,
  - koordynacja działalności resortów w zakresie opracowywania i wprowadzania technicznie uzasadnionych norm pracy.
- 4) do Departamentu Zatrudnienia
  - sprawy:
    - rynku pracy i rozmieszczenia rezerw pracy,
    - pośrednictwa pracy i werbunku,
    - zatrudnienia młodzieży i kadr wykwalifikowanych,
    - aktywizacji zawodowej,
    - nadzoru nad działalnością organów zatrudnienia prezydiów rad narodowych.
- 5) do Departamentu Ustawodawstwa Pracy i Ubezpieczeń Społecznych —
  - opracowywanie i opiniowanie projektów przepisów z dziedziny prawa pracy, ubezpieczeń społecznych, rent i zaopatrzeń,
  - analiza efektywności działania przepisów prawa pracy i udzielanie wyjaśnień, dotyczących ich stosowania; w sprawach natury precedentalnej

Departament przedkłada wnioski do akceptacji Kierownictwa Komitetu,

- opracowywanie projektów ogólnych założeń, zasad i wytycznych w zakresie polityki ubezpieczeniowej,
- opracowywanie i opiniowanie projektów umów międzynarodowych z zakresu działania Komitetu.

6) do Zespołu Zbiorczych Analiz Ekonomicznych —

- analityczne opracowywanie problemów dających Komitetowi możliwość:
  - wnioskowania w sprawie poziomu, proporcji i struktury płac oraz rodzaju i zakresu świadczeń pracowniczych,
  - współdziałania z właściwymi instytucjami w zakresie badania płac realnych i dochodów realnych pracowników,
  - koordynacji polityki płac z polityką zatrudnienia,
- sprawy bodźców pozapłacowych oraz sprawy pracy i płac o charakterze międzybranżowym, a nie objęte zakresem działania innych jednostek organizacyjnych Komitetu.

7) do Samodzielnego Wydziału Budżetowo-Gospodarczego —

- całokształt spraw budżetowych, rachunkowych i kasowych Komitetu,
- kontrola przestrzegania dyscypliny finansowej,
- sprawy administracyjne i gospodarcze Komitetu,
- administrowanie środkami transportowymi.

§ 3. 1. Do zakresu działania zespołów do spraw płac, wymienionych w § 1 pkt. 7 — 11 uchwały należy:

- a) opracowywanie projektów, dotyczących poziomu, proporcji, struktury i systemu płac określonych branż i grup pracowników w skali krajowej,
- b) badanie efektywności obowiązujących zasad wynagradzania,
- c) współdziałanie z właściwymi zespołami oraz z resortami w zakresie ustalania i realizacji całokształtu polityki pracy i płac w poszczególnych resortach.

2. Szczegółową właściwość zespołów w zakresie określonym w ust. 1 zawiera załączony do uchwały „Wykaz branż, grup pracowniczych i resortów“.

3. Upoważnia się Przewodniczącego Komitetu do wprowadzania, w zależności od potrzeb, w drodze zarządzenia, zmian do wykazu, o którym mowa w ust. 2.

§ 4. 1. Szczegółowy zakres działania i organizację wewnętrzną komórek, wymienionych w § 1, ustala regulamin organizacyjny stanowiący, załącznik do niniejszej uchwały.

2. W oparciu o zawarty w regulaminie zakres działania dyrektorzy (naczelnik Samodzielnego Wydziału) komórek, wymienionych w § 1, ustala szczegółowy podział czynności pomiędzy poszczególnymi pracownikami.

§ 5. 1. Na czele komórek, wymienionych w § 1 pkt. 1—11, stoją dyrektorzy, którzy kierują działalnością pod-

ległych sobie komórek i są za tę działalność odpowiedzialni.

2. Na czele Samodzielnego Wydziału Budżetowo-Gospodarczego stoi naczelnik, który kieruje działalnością tej komórki i jest za tę działalność odpowiedzialny.

3. O potrzebie i liczbie zastępców dyrektorów decyduje Przewodniczący Komitetu.

§ 6. Poszczególne komórki organizacyjne w Komitecie są obowiązane przy wykonywaniu swych zadań do ścisłej współpracy, a w szczególności do przestrzegania wynikających z regulaminu organizacyjnego obowiązków i zasad koordynacji.

§ 7. Do zakresu czynności sekretarskich komórek wymienionych w § 1 należy obsługa kancelaryjna, prowadzenie zbioru wydawnictw urzędowych, kontrola załatwiania spraw terminowych oraz wykonywanie innych prac, zleconych przez właściwego dyrektora (naczelnika Samodzielnego Wydziału).

§ 8. Dla właściwego wykonywania zadań o charakterze problemowym departamenty (zespoły) zobowiązane są do współpracy z właściwymi placówkami naukowo-badawczymi, a w szczególności z Centralnym Ośrodkiem Doskonalenia Kadr Kierowniczych.

§ 9. Uchwała wchodzi w życie z dniem powzięcia z mocą obowiązującą od dnia 25 kwietnia 1960 r.

Przewodniczący Komitetu Pracy i Płac: **A. Burski**

Załącznik do Uchwały Prezydium Komitetu Pracy i Płac z dnia 31 października 1960 r., poz. 5.

WYKAZ BRANŻ, GRUP PRACOWNICZYCH I RESORTÓW

Uwaga: Branże i grupy pracownicze, o których mowa w § 3 ust. 1 lit. a Uchwały zostały wymienione w punktach 1, natomiast poszczególne resorty (§ 3 ust. 1 lit. c Uchwały) — w punktach 2 niniejszego wykazu.

Zespół do Spraw Płac w Przemysle Ciężkim

1. kopalnictwo
  - wytwarzanie energii elektrycznej i ciepłej
  - hutnictwa żelaza
  - hutnictwo metali nieżelaznych
  - przemysł maszynowy i konstrukcji metalowych
  - przemysł elektrotechniczny
  - przemysł środków transportu
  - przemysł metalowy
  - centralne biura konstrukcyjne
  - pracownicy warsztatów szkolnych
2. Ministerstwo Górnictwa i Energetyki
- Ministerstwo Przemysłu Ciężkiego.

Zespół do Spraw Płac w Przemysle Lekkim

1. przemysł chemiczny
- przemysł włókienniczy

przemysł odzieżowy
 przemysł skórzano-obuwniczy
 przemysł spożywczy
 przemysł drzewny
 przemysł papierniczy
 przemysł poligraficzny

2. Ministerstwo Przemysłu Chemicznego
 Ministerstwo Przemysłu Lekkiego
 Ministerstwo Przemysłu Spożywczego i Skupu
 Ministerstwo Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego
 Komitet Drobnej Wytwórczości

Zespół do Spraw Płac w Budownictwie, Gospodarce Komunalnej, Rolnictwie i Leśnictwie

1. przedsiębiorstwa budowlano-montażowe
 przedsiębiorstwa produkcji pomocniczej budownictwa
 samodzielne oddziały wykonawstwa inwestycyjnego
 przedsiębiorstwa geologiczne
 przedsiębiorstwa geodezyjno-kartograficzne
 biura projektów
 jednostki nadzoru inwestycyjnego
 przemysł materiałów budowlanych
 przemysł szklarski
 przemysł porcelanowo-fajansowy
 gospodarka komunalna
 rolnictwo
 leśnictwo
2. Ministerstwo Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych
 Komitet Budownictwa, Urbanistyki i Architektury
 Centralny Urząd Geologii
 Centralny Urząd Geodezji i Kartografii
 Ministerstwo Gospodarki Komunalnej
 Ministerstwo Rolnictwa

Zespół do Spraw Płac w Handlu, Transporcie i Łączności

1. obrót towarowy
 transport kolejowy
 transport samochodowy
 transport konny
 transport morski
 transport wodny śródlądowy
 transport lotniczy
 transport kołowy
 komunikacja miejska
 rybołówstwo morskie
 usługi nieprodukcyjne
 administracja spółdzielczości
2. Ministerstwo Komunikacji
 Ministerstwo Łączności
 Komitet do Spraw Radiofonii i Telewizji
 „Polskie Radio“
 Ministerstwo Żeglugi

Centralny Urząd Gospodarki Wodnej
 Ministerstwo Handlu Wewnętrznego
 Ministerstwo Handlu Zagranicznego
 Centralny Związek Spółdzielczości Pracy
 Centrala Rolnicza Spółdzielni „Samopomoc Chłopska”
 Związek Spółdzielni Mleczarskich
 Centrala Spółdzielni Ogrodniczych
 Związek Spółdzielni Mieszkaniowych
 Związek Spółdzielni Spożywców „Społem“
 Związek Spółdzielni Inwalidów
 Krajowy Związek Spółdzielni Transportu
 Związek Spółdzielni Przemysłu Ludowego i Artystycznego

Zespół do Spraw Płac w Administracji, Szkolnictwie, Nauce, Służbie Zdrowia, Kulturze i Sztuce

1. administracja centralna i terenowa
 instytucje wymiaru sprawiedliwości
 instytucje finansowe, ubezpieczeniowe i spółdzielnie oszczędnościowo-pożyczkowe
 organizacje polityczne, społeczne i wyznaniowe
 szkolnictwo
 PAN i Instytuty Naukowo-Badawcze
 ochrona zdrowia
 służby weterynaryjne
 zakłady opieki społecznej
 kultura fizyczna i turystyka
 kultura i sztuka
 wojsko polskie i milicja obywatelska
 przedsiębiorstwa i zakłady zmechanizowanego obrachunku
 straż przeciwpożarowa i przemysłowa
 maszynistki
 podróże służbowe i przeniesienia
2. Ministerstwo Zdrowia i Opieki Społecznej
 Ministerstwo Szkolnictwa Wyższego
 Ministerstwo Oświaty
 Polska Akademia Nauk
 Ministerstwo Kultury i Sztuki
 Ministerstwo Sprawiedliwości
 Ministerstwo Spraw Wewnętrznych
 Zakład Ubezpieczeń Społecznych
 Główny Komitet Kultury Fizycznej i Turystyki
 Fundusz Wczasów Pracowniczych
 Prokuratura Generalna PRL
 Urząd Rady Ministrów
 Najwyższa Izba Kontroli
 Kancelaria Sejmu i Rady Państwa
 Główna Komisja Arbitrażowa
 Pełnomocnik Rządu do Spraw Wykorzystania Energii Jądrowej
 Główny Urząd Statystyczny
 Ministerstwo Finansów
 RSW „Prasa“, PAP, AR
 Główny Urząd Kontroli Prasy, Publikacji i Widowisk
 Związek Spółdzielni Oszczędnościowo-Pożyczkowych.

6.

STATUT**CENTRALNEGO OŚRODKA DOSKONALENIA KADR KIEROWNICZYCH**

§ 1. Centralny Ośrodek Doskonalenia Kadr Kierowniczych, zwany dalej „Centralnym Ośrodkiem”, działa na podstawie zarządzenia nr 132 Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 lipca 1959 r. w sprawie zorganizowania Centralnego Ośrodka Doskonalenia Kadr Kierowniczych oraz uchwały Rady Ministrów nr 222 z dnia 30 czerwca 1960 r. w sprawie zadań i zasad działania Centralnego Ośrodka Doskonalenia Kadr Kierowniczych (Monitor Polski nr 62, poz. 294).

§ 2. Siedzibą Centralnego Ośrodka jest m. st. Warszawa.

§ 3. Zwierzchni nadzór nad Centralnym Ośrodkiem sprawuje Przewodniczący Komitetu Pracy i Płac, zwanego dalej „Komitetem”.

§ 4. Centralny Ośrodek posługuje się pieczęcią okrągłą z godłem Państwa pośrodku i napisem, zawierającym nazwę Centralnego Ośrodka w otoku.

§ 5. Do zadań Centralnego Ośrodka należy:

- 1) opracowywanie programów, metodyki, materiałów nauczania i pomocy naukowych dla prowadzonych przez siebie i inne organizacje kursów, seminariów itp., podnoszących kwalifikacje kadr kierowniczych w zakresie: ekonomiki przedsiębiorstwa, organizacji pracy, kierownictwa, zarządzania i w innych dziedzinach niezbędnych dla prawidłowego wykonywania funkcji kierowniczych;
- 2) prowadzenie we własnym zakresie szkolenia wykładowców, instruktorów i innych specjalistów dla doskonalenia kadr kierowniczych w zakresie: stosowania zasad ekonomiki przedsiębiorstwa, organizacji pracy i produkcji, kierownictwa i zarządzania przedsiębiorstwem;
- 3) prowadzenie kursów, studiów i seminariów szkolenia instruktorów, wykładowców i specjalistów dla doskonalenia kadr kierowniczych, jak też kursów i seminariów dla personelu kierowniczego przedsiębiorstw w celu sprawdzenia programowych założeń i metod nauczania;
- 4) koordynowanie programów i metod doskonalenia kadr kierowniczych, opiniowanie projektów kursów organizowanych przez resorty i instytucje oraz udzielanie resortom i instytucjom w tym zakresie pomocy rzeczowej i fachowej;
- 5) okazywanie pomocy metodycznej i rzeczowej ośrodkom, instytucjom i zakładom, zajmującym się doskonaleniem kadr kierowniczych;
- 6) prowadzenie oraz inicjowanie studiów i badań naukowych w zakresie niezbędnym do realizacji zadań określonych w pkt. 2;
- 7) zbieranie informacji o doskonaleniu kadr kierowniczych za granicą, jego ocena oraz organizowanie wymiany doświadczeń.

§ 6. Dla realizacji swoich zadań Centralny Ośrodek:

- 1) bada potrzeby w dziedzinie podnoszenia kwalifikacji kadr kierowniczych w zakresie objętym zakresem działania Centralnego Ośrodka;
- 2) prowadzi laboratoria badania pracy i pomiarów pracy, laboratorium foto-i kinematograficzne, wzorcownię urządzeń technicznych i biurowych;
- 3) prowadzi warsztaty naukowych pomocy i elementów wyposażenia laboratoryjnego;
- 4) prowadzi w wybranych zakładach prace badawcze i doświadczalne nad usprawnieniem organizacji pracy i produkcji oraz konsultacje w tej dziedzinie w celu praktycznego sprawdzenia zasad i metod wykładanych w działalności dydaktycznej Centralnego Ośrodka;
- 5) prowadzi Ośrodek Informacji Naukowo-Technicznej wyposażony w bibliotekę i filмотekę w zakresie działalności Centralnego Ośrodka;
- 6) współpracuje z instytucjami zajmującymi się doskonaleniem kadr kierowniczych w kraju i za granicą;
- 7) prowadzi działalność wydawniczą z zakresu działania Centralnego Ośrodka w ramach obowiązujących przepisów.

§ 7. 1. Na czele Centralnego Ośrodka stoi Dyrektor, kierujący działalnością Centralnego Ośrodka.

2. Do obowiązków Dyrektora należy w szczególności:

- 1) kierowanie działalnością Centralnego Ośrodka;
- 2) przedkładanie do aprobaty Przewodniczącego Komitetu planu pracy, projektu planu finansowego i sprawozdań z działalności Centralnego Ośrodka;
- 3) zarządzanie majątkiem, znajdującym się w dyspozycji Centralnego Ośrodka i dysponowanie w ramach planu finansowego środkami finansowymi — zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami, z ograniczeniami określonymi w § 15;
- 4) przygotowywanie materiałów i wniosków na posiedzenia Rady do Spraw Doskonalenia Kadr Kierowniczych.

3. Dyrektor reprezentuje Centralny Ośrodek na zewnątrz.

§ 8. Dyrektor Centralnego Ośrodka upoważniony jest do:

- 1) powoływania doradców;
- 2) tworzenia komisji z udziałem wybranych przez siebie specjalistów spoza Centralnego Ośrodka;
- 3) korzystania z usług specjalistów spoza Centralnego Ośrodka dla prowadzenia wykładów i seminariów.

§ 9. Dyrektor kieruje Centralnym Ośrodkiem przy pomocy zastępców.

Zastępcy mają przydzielony przez Dyrektora zakres prac, za który ponoszą odpowiedzialność.

§ 10. 1. Dyrektora Centralnego Ośrodka powołuje Przewodniczący Komitetu.

2. Zastępców Dyrektora Centralnego Ośrodka powołuje i odwołuje Przewodniczący Komitetu na wniosek Dyrektora Centralnego Ośrodka.

§ 11. W wykonywaniu swych zadań Centralny Ośrodek organizuje oraz prowadzi:

- 1) grupy studiów dla prowadzenia badań i studiów, wykładów i ćwiczeń oraz opracowywania programów doskonalenia kadr kierowniczych;
- 2) dział programowo-metodyczny dla organizowania zajęć dydaktycznych Centralnego Ośrodka, opracowywania instrukcji metodycznych, opiniowania programów nauczania i wydawania publikacji;
- 3) dział krajowej akcji doskonalenia dla koordynacji krajowej, akcji doskonalenia i wymiany doświadczeń;
- 4) ośrodek informacji naukowo-technicznej;
- 5) działy techniczne i laboratoria;

6) działy: administracyjno-gospodarczy i finansowy.

§ 12. Szczegółową wewnętrzną strukturę organizacyjną Centralnego Ośrodka ustali regulamin zatwierdzony przez Przewodniczącego Komitetu na wniosek Dyrektora Centralnego Ośrodka.

§ 13. Centralny Ośrodek działa jako zakład budżetowy.

§ 14. Centralny Ośrodek może pobierać opłaty za świadczone usługi według zasad zatwierdzonych przez Przewodniczącego Komitetu.

§ 15. Do składania w imieniu Centralnego Ośrodka oświadczeń w zakresie majątkowym wymagane jest współdziałanie dwóch upoważnionych osób, którymi są: Dyrektor, jego zastępcy oraz pełnomocnicy ustanowieni przez Dyrektora.

Tłoczono z polecenia Przewodniczącego Komitetu Pracy i Płac

Prenumerata roczna wynosi 40,— zł, półroczna 22,— zł, egz. 6,— zł.

Prenumeratę należy wpłacać na konto Narodowego Banku Polskiego Oddział V Miejski, Warszawa nr 1529-91-714
część 6 dz. 7 rozdz. 3.

Otrzymana wpłata traktowana będzie jako zamówienie.

Druk. „Gryf”. Zam. 499/540/u. — 3.000 — S-36.